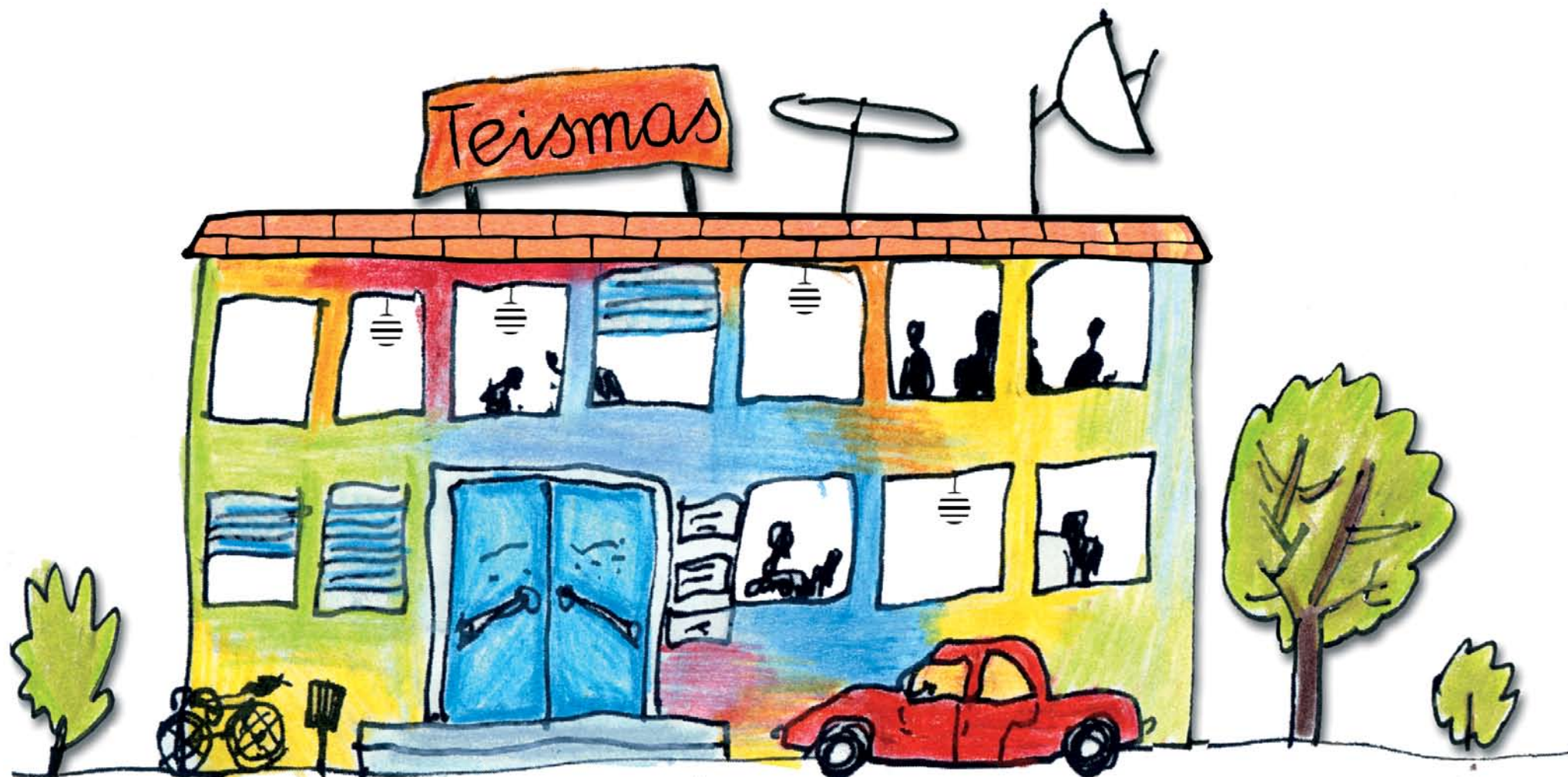

Aš eimu į teisma

Maria Keller-Hamela

Padėkite vaikui perskaityti šią knygėlę

- *Neskaitykite visos knygėlės iš karto, padarykite pertraukas. Vaikas gali pavargti, jam sunkiau išlaikyti dėmesį, jam reikia pajvairinti veiklą.*
- *Stebėkite vaiką. Pajutę, jog jis nervinasi, atidėkite skaitymą, padėkite nurimti.*
- *Skaitymo greitį ir skaitomų skyrių eiliškumą pritaikykite prie vaiko galimybių. Nebūtina skaityti visos knygėlės iš karto. Po kurio laiko galite vėl grįžti prie jau perskaitytų fragmentų, kurie ypač sudomino vaiką arba kurių jis nesuprato.*

Informacija tėvams ir globėjams

Natūralu, kad tėvai jaudinasi, kai jų vaikui tenka duoti parodymus teisme. Daugelis žmonių niekada nėra ten buvę ir nežino, ko gali tikėtis. Taip pat nežino, kaip tokioje situacijoje geriausiai padėti vaikui. Prisiminkite įvykius, kai jums patiems buvo neramu: kai turėjote apsilankyti nežinomoje vietoje ar mieste, pirmą kartą vairuoti automobilį ir kt. Atvykimas į teismą taip pat yra nekasdienis įvykis, galintis kelti didelį stresą. Turėtumėte nepamiršti, kad vaikas stresą išgyvena žymiai stipriau už suaugusį žmogų. Atsiminkite:

- vaikui reikalinga jūsų parama. Kai jam sunku, pasakykite, kad jį mylite, kad jį lydėsite;
- nedramatizuokite situacijos, stenkitės su vaiku kalbėti ramiai, kad savo nerimo neperduotumėte vaikui;
- jums gali būti neramu dėl to, kaip vaikas atsakinės į klausimus teisme, tuo tarpu vaikas gali bijoti, jog, pavyzdžiui, nežinos, ką jam daryti, kai užsinorės į tualetą;
- būna, kad posėdžio tenka laukti koridoriuje kartu su kaltinamuoju ar jo šeima. Vaikas gali pažinoti kaltinamąjį, gali jo bijoti. Stenkitės apsaugoti vaiką nuo stiprių emocijų ir komentarų, tokiu atveju geriausiai atsisėsti kur nors toliau;
- dieną prieš teismą išėikite su vaiku pasivaikščioti, pažaiskite su juo, padarykite kartu ką nors malonaus. Pasirūpinkite, kad vaikas būtų gerai išsimiegojęs ir pavalgęs. Galbūt paimkite su savim ką nors atsigerti ir užkąsti;
- kartais teisme tenka ilgai laukti, paimkite vaikui knygelę arba žaislą;
- vaikui išėjus iš posėdžių salės, pasikalbėkite su juo apie tai, kaip jis jaučiasi. Domėkitės jo jausmais, neklausinėkite, ką tiksliai jis sakė;
- skirkite vaikui savo jausmus ir dėmesį, priglaskite jį.

Jei turite abejonių ir nežinote, kaip galite padėti savo vaikui, pasikalbėkite apie tai su patyrusiu žmogumi, pvz. su psichologu, psichoterapeutu ir pan. Atsiminkite, kad jūsų ramybė pereina vaikui.

Jei esate vaiko tėvai arba teisėtas jo globėjas, jūs turite teises, kurias verta žinoti ir kuriomis verta naudotis.

Sužinokite daugiau apie teismo procedūras. Žinodami jas ir žinodami, ko galite tikėtis, lengviau paaiškinsite vaikui, kas vyksta teisme.

Galite kreiptis:

Valstybinė vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie SADM	(3705) 2310928
Vaikų teisių apsaugos tarnyba prie Vilniaus m. savivaldybės	(3705) 2112568
Vaikų linija	8 800 11111
Jaunimo linija	8 800 28888
Paramos vaikams centras	(370 5) 2715980
Vaiko namas	(370 5) 2338396
Saugaus vaiko centras	(3707) 332410

Ši knygelė pasakoja vaikams, kas yra teismas. Ji skirta 5-11 metų vaikams, kurie nukentėjo arba buvo nusikaltimo liudininkai ir turės liudyti teisme. Knygelės tikslas – supažindinti vaikus su teismu, papasakoti apie tai, kas jame vyksta, bei paruošti juos dalyvavimui posėdyje.

Liudininkui, nukentėjusiajam bei dalyvaujančiam teisme žmogui, ypač vaikui, tenka patirti sunkių išgyvenimų. Vaikas gali nesuprasti teisinių procedūrų, bijoti naujų situacijų ar svetimų žmonių, gėdytis papasakoti teisybę. Dažnai vaikui baisu pasakyti ne tai, ko iš jo tikisi suaugę. Kartais vaikas gali jaustis kaltas, pasimetęs, išsigandęs, net vienišas.

Skaitant šią knygelę, jaunesniems vaikams būtina tėvelių ar globėjų pagalba. Vyresni vaikai, kurie jau moka skaityti, gali tai daryti patys. Vis dėlto suaugusieji turėtų būti šalia, kad prireikus galėtų atsakyti į visus vaiko klausimus bei išsklaidyti jo abejones.